

Fakta: Den danske lods

Hvad er en lods, hvilke krav skal han leve op til og hvorfor er det overhovedet nødvendigt at have lods om bord, når man sejler gennem dansk farvand? Få svarene her og bliv klogere på, hvordan den danske lods arbejder.

En lods er en højtuddannet Skibsfører, der igennem mindst fem år er oplært til at hjælpe skibe sikkert ind til- eller ud fra havne, eller igennem de kystnære Danske Farvande. For at blive lods i Danmark skal ansøgeren have sejlet til søs i 15-20 år, heraf en længere årrække som overstyrmand eller kaptajn.

Efter en omfattende uddannelse er lodserne højt specialiserede navigatører, der med den størst mulige viden og erfaring varetager skibenes, kundernes og Danmarks interesser. Lodserne er på arbejde hele året; jul og nytår, dag og nat, søn- og helligdage. Der er altid lodser på arbejde.

Danmarks interesse

Ud over de mange skibe, der anløber Danske Havne, passerer der ca. 60.000 skibe årligt på vej til eller fra Østersøen, igennem de danske farvande, enten via Storebælt eller Øresund. En meget stor del af disse skibe har olie med.

Danmark har derfor en stor og naturlig interesse i, at vores kystnære havmiljø beskyttes bedst muligt og at sejladsikkerheden for skibe, der besejler vore farvande, skal være i top.

Miljøberedskab og ulykker

Her kan lodser komme ind som en betydelig del af et sådant beredskab, i kraft af, at der er lodser om bord på så mange af de skibe, der dagligt passerer stræderne. Men kun, hvis der ikke er konkurrence involveret på lodsningerne (se lodser som myndighed nedenfor).

Hvis der sker et uheld imellem nogle af de helt store skibe, f.eks. tank-, container- eller krydstogtskibe i dansk farvand, kan omfanget af en sådan ulykke have så store omkostninger, at konsekvenserne bliver uoverskuelige i form af tab af menneskeliv, olieforurening, blokering af dybvandsruten (gennemsejlingen), bjærgning, etc.

Regler for brug af Lods

Skibe, der har farlig last om bord til eller fra danske havne er lodspligtige. Derudover gælder IMO's (FN's søfartsorganisation, red.) lodsanbefalinger for de danske stræder.

Disse regler siger, at skibe med en dybgang på mere end 7 meter, ved passage af Drogden Rende i Øresund og mere end 11 meters dybgang igennem Storebælt, bør bruge lods, samt at skibsførere, der ikke er bekendt med sejlads gennem danske stræder, også bør bruge lods.

Reglerne har en positiv virkning på anvendelsen af lods. Omkring 98 procent af de skibe, som er omfattet af IMO's anbefalinger, benytter lods ved gennemsejling af Storebælt.

Lodsen som myndighed

Lodser om bord på skibe har pligt til at indberette ulovligheder til søfartsmyndighederne, som så kan gribe ind. Herved undgås mange ulykker og sejladsikkerheden forbedres.

I konkurrenceudsatte områder vil dette i praksis ikke kunne foregå, da evt. politianmeldelse af kunder må formodes at skade kunderelationen.

Lodserne på arbejde

Lodsernes arbejde varierer meget: fra korte opgaver med at føre et skib sikkert til eller fra havn (med eller uden brug af slæbebåde), til lange gennemsejlinger fra Bornholm til Skagen med store tankskibe fyldt med tung olie.

Under disse opgaver er lodserne hele tiden på vagt og prøver hele tiden at forudsige de forskellige situationer, der kan opstå, og ud fra det tage de nødvendige forholdsregler for at undgå katastrofer.

Denne måde at sejle/lodse på, kan kun opnås gennem mange års erfaring, ekstremt stort lokalkendskab og stor rutine.